

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Sacramentis. In qua Tractatibus decem de Sacramentis in genere, tum
speciatim, videlicet de Baptismo, Confirmatione, Eucharistia spectata ut
Sacramento, & ut sacrificio: de Pœnitentia, de Suffragiis, Indulgentiis, &
Iubilo, de Bulla Cruciat, de Extrema-unctione, & demum de Ordinis
Sacramento ...

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quæ, qualiter, & quanta satisfactio imponenda sacerdotis illam
imponendi. §. 2

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76649)

tur, aliquam satisfactionem ad nouæ vitæ custodiam, & infirmitatis medicamentum eis iniungere: nam, cum sacerdos non solum sit iudex, sed Medicus, qui pœnitentes mederi debet, & per obtentionem Iobilei non censentur regulariter satis curari, tenetur eas pœnitentias iniungere, quæ huic fini vitæ sibi fuerint conuenientes. Quapropter rectè inquit Suar. *disp. 38. sect. 10. n. 10.* his temporibus pœnitentes ad executionem pœnitentiæ à Confessariò iniunctæ raro, vel nunquam excusari ob Iubileum, vel plenariam Indulgentiam: quia plerunque imponuntur leuissimæ pœnitentiæ, & quæ vix sufficiunt per modum medicinæ.

10. Quartò, creditur Fagund. *de secundo Eccl. præcep. lib. 9. cap. 3. numer. 9.* & Bonac. *disp. 5. de pœnitent. quest. 5. sect. 3. part. 2. numer. 3.* excusari Sacerdotem ab impositione pœnitentiæ, si lapsus intra horam pœnitentiæ sacramentum scrupuloso ministrat. Moveri possunt: quia pœnitentia in prima confessione imposita ceteri debet pro aliis imposita esse. Sed hoc ad summum verum esse potest, casu, quo scrupulosus eadem peccata, à quibus in prima confessione absolutus fuit, iterum clauibus Ecclesiæ subiceret: quia satisfactionis prioris impositio vix fuit sufficiens pro illorum peccatorum remissione obtinenda. Ceterum, neque cum hac limitatione hanc excusationem admitto, ne consequenter dicamus, Sacerdotem excusatum esse à pœnitentia iniungenda, quoniam pœnitens de peccatis rectè confessus confessionem instituit. Ratio autem huius obligationis ea est: quia Sacerdoti nunquam constat pœnitentiam iniunctam sufficientem esse ad plenam pœnitentiæ debitæ remissionem: quinimò plerunque prelumere potest, insufficientem esse: quippe sepe insufficientes imponitur, & longè leuior, quàm peccata exigunt, ob maiorem pœnitentis fructum, ne à Sacramento Pœnitentiæ accedat, ne de pœnitentia iniuncta horrorem concipiat. Quod verò Bonac. inquit, posse eandem pœnitentiam priori confessione impositam denuò imponi, mihi displicet: quia esto opus aliàs præceptum in pœnitentiam iniungi possit: non tamen præceptum eodem titulo.

11. Quintò, addunt aliqui, quos minus benè refert Henric. *lib. 5. sum. c. 20. n. 6. in comment. lit. Z.* Sacerdotem ab obligatione imponendi pœnitentiam excusatum esse, si credat, pœnitentem nullam esse admissurum, vel executurum. Nam, cum impositio pœnitentiæ in bonum pœnitentis referatur, ea impositio potius in illius detrimentum, quàm commodum cedit. Item, finis, ob quem pœnitentia imponitur, est, ut pœnitens illius executione pro peccatis satisfaciatur. Si ergo illam executurus non est, quinimò neque admissurus, finis impositionis cessat, ac proinde & Confessarij obligatio. Sed hanc excusationem nullatenus censio admittendam, sicuti neque eam admittit Reg. *lib. 7. n. 12.* Bon. *disp. 5. de pœnit. quest. 5. sect. 2. n. 5.* Fagund. *9. de pœnit. c. 3. n. 10.* Nam cito, plures DD. non infimè notæ, quos infra referemus, sentiant, pœnitentem obligatum non esse pœnitentiam iniunctam acceptare, vel acceptatam implere: ac Sacerdotem non audent à pœnitentia iniungenda excusare, ut ne videatur peccatis pœnitentis conuincere, ea imposita relinquens: tum, ne sit occasio pœnitenti peccata temerè, & in grauiora incidendi, vtpote qui se sentit franco pœnitentiæ delicturum: tum, ne Sacramentum Pœnitentiæ truncatè, & imperfectè ministrat, nullam pœnitentiam, partem illius integram assignando. Qui fines non cernunt, tamen pœnitens pœnitentiam non acceptet, neque implcat.

§. III.

Quæ, qualiter, & quanta satisfactio imponenda sit.

1. Opus bonum pœnitens, & aliquando ex præcepto debitum imponi potest.
2. Non est necessarium, ut sit opus externum.
3. Quid de suffragiis pro animabus Purgatori.
4. Debet esse opus præstandum ab ipsomet pœnitente.
5. Qualiter opus publicum in pœnitentiam iniungi possit.
6. Potest cogi pœnitens ad confessionis frequentiam.
7. Quid de reliquis Sacramentis dicendum sit.
8. Quantitas pœnitentiæ arbitrio prudentis Confessarij relinquatur.
9. Peccat grauius Confessariò, si absque causa leuissimam pœnitentiam pro grauius peccatis iniungat.
10. Stante causa licitum est.
11. Pœnitens monendus est, pœnitentiam non esse delicto commensuratam.
12. Plerunque sub præcepto pœnitentiæ imponenda est.
13. Sub consilio verius est imponi sacramentaliter non posse.
14. Grauis pœnitentia imponi non potest sub leui obligatione.
15. Sub conditione verius est imponi non posse: quidquid aliq. contrarium sentiant.
16. Regulariter ante absolutioem est satisfactio imponenda.

1. Ceterum est, opus in satisfactionem iniungendum debet esse bonum moraliter, & de se Deo gratum: siquidem in satisfactionem peccatorum, & perfectam cum Deo reconciliationem assumitur. Debet item esse pœnitens, & naturæ humanæ afflictum: quam conditionem habent omnia opera bona post naturæ lapsum, ut aliis relatis probant Valent. *1. 4. disp. 7. quest. 14. par. 3.* Pirigian. *2. p. disp. 15. q. 1. art. 1. conc. 1.* Non requiritur necessarium esse opus supererogationis; sed potest esse opus aliàs præceptum: nam ex eo, quod præceptum sit, non impedit, quin in partem sacramenti, & peccati satisfactionem assumatur, & nouo titulo pœnitens ad illius executionem obligetur. Quinimò aliquò expedit ita fieri, saltem ex parte, si pœnitens creditur illius pœnitentiæ impositione ad præceptorum obseruationem fore excitandum: cum tamen antea tepidus, & remissus extiterit. Frequenter autem opera non præcepta, sed supererogationis imponenda sunt: quia operibus aliàs præceptis vix ceteri potest pœnitens grauari, cum iam grauius sit; ac proinde rationem pœnitentis dimittit habent. Quocirca, quoties confessarij opus in pœnitentiam iniungit, semper intelligendum est iniungere opus non debitum, nisi contrarium communi consuetudine expressum intelligatur, sicuti intelligitur in elemosyna, quæ si detur extreme indigenti, sit ea satis: quia est calus extraordinarius, qui non censetur exceptus: & sicuti si præcipere, debet festis duplicem Missam audire, censendus est Missam ex præcepto, & aliam tantum supererogationis præcipere. Si præcepit singulis diebus Missam audire, creditur Missa diei festi contingenti contentus esse, ne nimium pœnitentem grauet. Secus esset, si diceret, ut singulis hebdomadis Missam audiret, censendus esset velle obligare ad Missam aliàs non debitam ex præcepto, vel voto. Quando autem penitus circumstantiis, dubium est, consulendus est confessarij, si potest, sin minus prudentis arbitrio res decidenda. Quæ Omnia Docent communiter Doctores, ut videre est in Suar. *disp. 38. sect. 6.* Henric. *1. 5. cap. 21.* Coninch. *disp. 10. dub. 8. num. 68.* & seqq. Laym. *1. 5. sum. tract. 6. cap. 15. q. 2.* Bonac. *disp. 5. de pœnit. q. 5. sect. 3. p. 2. num. 11.* Thom. Sanch. *1. 1. sum. c. 14. à n. 5.* Fagund. *de 2. Eccl. præcep. 1. 9. c. 5. n. 8.* & aliis.

2. Tamen opus in pœnitentiam iniungendum debet necessarium externum esse docuerit aliis relatis Ioann. Sanchez *in select. disp. 16. num. 1.* propterea quòd pars Sacramenti sit, quæ visibilis debet esse, sicut & sacramentum: & quia imponitur per modum præcepti humani, quod in actum interiore directè cadere non potest: attamen praxis Ecclesiæ, & communis sententia docet, actus interiores, verbi gratia, aliquam ipsam meditationem, de Dei præsentia, de iudicio futuro, de morte imminente, de peccatorum fœditate, & grauitate, aliquemque contritionis actum, & similia iniungi posse. Nam esto, per se sensibilis non sit, sunt tamen sensibilis, quatenus à Confessariò iniunguntur, & à pœnitente acceptantur: quod sufficit, ut pars sacramenti esse possint, sicuti est contritio, quæ per confessionem manifestatur; & Corpus Christi in Eucharistia, quæ mediis speciebus consecratis sensibilis redditur. Et licet hæc iniungantur ad modum humani præcepti: quia tamen non iniunguntur absolute, sed ex pœnitentis consensu, & acceptatione, ea de causa, etsi interiora sint, & inuisibilia, sub præcepto cadere possunt: sicuti docuerunt Suarez *disp. 38. section. 6. num. 2.* Reginald. *10. 1. lib. 7. num. 22.* Bafil. *Ponc. lib. 1. de matrim. cap. 7. num. 4.* Coninch. *disp. 10. dub. 8. numer. 67. conclus. 4.* Laym. *lib. 5. sum. tract. 6. cap. 15. quest. 2.* Bonac. *disp. 5. de pœnitent. quest. 5. sect. 3. par. 2. n. 10.* Fagund. *de secundo Ecclesiæ præcepto. lib. 9. cap. 5. n. 5.* & alij. Quinimò, etsi frequenter opus externum in pœnitentiam iniungatur, quia facilius & certius, præsertim à rudibus, impleri potest, aliquando tamen expedit supradictam meditationem, & considerationem iniungi, vtpote efficacissimam ad vitæ antea emendationem, ut benè notarunt Suar. Coninch. Laym. *loc. alleg.*

3. Quòd verò prædictus Ioann. Sanch. subiungit *dicitur disp. 16. n. 1.* non posse, inquam, confessarij pœnitenti imponere in pœnitentiam peccatorum, ut aliquas orationes pro animabus purgatori recitet; eò quòd sacramentum non in satisfactionem alicui peccati, sed proprii institutum sit, mihi displicet. Concedo namque, sacramentum Pœnitentiæ ad delenda peccata pœnitentis, tam quoad culpam, quàm quoad penam infirmitatem esse: sed inde non inferitur, orationes pro animabus Purgatori applicandas effectum in pœnitente habituras non esse: habent quidem effectum ex opere operato, & virtute sacramenti, qui à pœnitente animabus Purgatori communicari non potest, tamen illis communicat effectum, seu satisfactionem, illis orationibus correspondentem, quatenus ab ipso procedunt: qui effectus est omnino distinctus, & separabilis ab effectu & satisfactione, quem illæ orationes habent, quatenus à Confessariò sunt iniunctæ, & pars sacramenti Pœnitentiæ constituta.

4. Rursus debet esse opus ab ipsomet pœnitente præstandum, quicquid in contrarium sentiant Fagund. *1. 9. de secundo Eccl. præcep. cap. 4. numer. 12.* & Suar. *disp. 38. sect. 9. numer. 10.*

Nam

Nam esto, vnus pro alio satisfacere possit; illius tamen satisfactio pars sacramenti penitentiae esse non potest: & consequenter neque ex opere operato effectum habere. Quippe satisfactio sacramentalis necessario imponenda est à confessorio ex potestate, quam habet, ligandi, ac soluendi in sacramento penitentiae. At confessorius non alium, praeter penitentem ligare ac soluere potest, neque alterius delicta vindicare. Ergo nemini alteri potest satisfactio sacramentalis imponere. Praeterea Florent. & Trident. declaratur, materiam sacramenti penitentiae esse actus penitentis, scilicet contritionem, confessionem & satisfactionem. Ergo satisfactio, quae non est à penitente facta, pars materialis Sacramenti esse non potest. Quocirca, cum alicui imponitur in penitentiam, vt ipse, vel alius nomine ipsius peregrinationem suscipiat, orationes fundat; non aliena oratio, & peregrinatio in penitentiam iniungitur, sed illius diligens procuratio, quae non abique labore & difficultate fit, vt bene notatur Layman. l. 5. sum. tract. 6. c. 15. q. 2. n. 10. in fine. Valsq. de penit. qu. 94. art. 2. dub. 1. n. 11. Henrici. l. 5. cap. 2. n. 7. Coninch. disp. 10. de penit. dub. 8. n. 66. & plures referens Bonac. disp. 5. de penit. q. 5. p. 4. n. 14. Illud verò est omnino certum, quodque etiam admittit Suar. si penitens specialiter indigeat satisfactio in medellam, & praeseruationem peccatorum, nullo modo posse per alium impleri quia medicina ab altero sumptay. g. ieiunium, & medicari non potest.

5. Sed an opus iniunctum debeat esse secretum, an possit esse publicum, non consentiunt DD. Et quidem, si secreta sint, omnes conveniunt, iniustissime cogi penitentem ad penitentiam publicam: cogitur enim ad ea manifestanda. Si autem peccata publica sint, & scandalosa, adhuc Nauarr. in cap. Sacerdos de penit. disp. 6. n. 86. & in sum. ca. 6. n. 10. Emman. S. verbo Satisfactio n. 12. Reginald. l. 7. n. 32. Vega. p. 1. cap. 1. vers. Inferitur praeterea. & alij negant, posse eam penitentiam iniungi: quia esset delictorum manifestatio, & sigilli violatio: nam esto, illa peccata aliis nota sint, nouo titulo agnoscuntur ob penitentiam, & certiora redduntur. Caterum, saepe ob peccata publicè commissa expedire, & aliquando etiam necessarium esse penitentem cogere ad penitentiam publicam exhibendam, vt sic scandalo satisfaciatur, communis est sententia, teste Suar. disput. 38. sect. 6. numer. 3. Valsq. qu. 94. art. 2. dub. 2. Coninch. disput. 10. dub. 8. num. 74. conclus. 6. Henrici. l. 5. cap. 1. n. 12. Bonac. disput. 5. de penitent. qu. 5. sect. 3. p. 2. num. 14. & videtur decisum in cap. 1. de penitent. & remissionib. & à Trident. sess. 24. cap. 8. de reformat. quae non solum de foro iudiciali, sed penitentiali, & sacramentali loqui optime expendit Valsq. loco allegato. Ratio est manifestata: quia confessorio competit peccata punire, eaque mereri ea punitione, & medicina, quae necessaria est: at saepe conuenit, & saepeque necessarium esse peccata publica, & scandolosa publicè punire, & satisfactioe publica mereri. Ergo confessorius ad sic puniendum, & medendum potestatem habet. Neque inde fit, sigillum violari: quia haec obligatio ex consensu penitentis imponitur, aliàs non absolendus: sicuti iniurianti onus imponitur postulandi veniam ab offenso, abique vlla sigilli violatione.

Quod si obicitur: Ergo penitens, cuius peccatum cedit in commune reipublicae detrimentum, nisi manifestetur, cogi poterit, vt in illius manifestationem consentiat: Admittendum est, si velit absolutionem obtinere: quia cogitur praestare id, quod iure diuino & naturali tenetur. At eo non consentiente, neque illi est absolutio concedenda, neque confessio manifestanda.

Si verò penitentia publica necessaria non fit ad satisfactionem scandali raro expedire potest cogere penitentem ad illius acceptationem, & nolentem acceptare inabsoluitur dimittitur: quia hoc sacramento illiusque penitentiae impositione, bonum penitentis, quoad fieri potest, procurandum est, quod ex hac penitentiae publicae impositione absolutionisque negatione nequaquam promoueri potest, vt bene notatur Coninch. disp. 10. dub. 8. in fine.

6. Granior dubitatio est, an cogi possit penitens ad confessionis frequentiam. Ratio difficultatis est: nam vel astringitur ad confitenda peccata commissa, vel committenda. Ad commissa, cum supponamus ea esse concessa, astringi non potest, quippe nulla lex humana arctare peccatorem potest ad binam suorum peccatorum confessionem. Ad confessionem autem eorum, quae committenda sunt, nequit astringi: etenim obligatio haec fatendi solum esse potest sub conditione, si committantur; cuius conditionis positionem ipse peccator vitare debet. Non igitur astringi penitens potest ad frequentem confessionem. Atque ita docuit Nauarr. in sum. cap. 9. n. 1. & cap. Placuit. disp. 6. num. 115. Sed contrarium omnino tenendum est cum communi sententia, quam pluribus relatis firmat Valsq. qu. 91. art. 3. dub. 7. num. 12. Ioan. Sanch. disp. 13. sect. 1. num. 2. Layman. l. 5. sum. tract. 6. cap. 15. num. 12. vers. Caueant. Tol. l. 5. sum. cap. 13. num. 6. Fagund. de secundo Ecclesia. praecipio. l. 9. cap. 5. num. 4. Et probat vñs communi Ecclesiae: passim enim assueti peccatis, ad frequentes confessiones

astringuntur; quippe confessio est opus maximè Deo gratum, & ad remouendum prauos habitus, coercendumque peccatorem à peccatis committendis efficacissimum: ergo in penitentiam iniungi potest. Neque obstat lege humana neminem obligari posse ad eadem peccata bis confitenda: nam hoc intelligendum est directè, & formaliter: factis indirectè ex obligatione ad confessionem: ex hac enim obligatione nascitur, quod aliquando debeat peccata confessa fateri, si nolit ex venialibus denudò commisisse confessionem facere. Praeterea esto absolute nulla lex humana ad frequentem confessionem obligare possit, (quod falsum est): at ex aliqua suppositione, & quasi pacto oprime potest. Etenim confessorius ad confessionis frequentiam penitentem obligat ob beneficium absolutionis illi concessum, aliàs non concessurus: sicuti Pontifex in voto castitatis, & in impedimento affinitatis dispensans ad menstruum confessionem obligare solet. Quinimò censent Ioan. Sanch. non solum ad confessionis frequentiam obligari penitentem posse; sed vt cum eodem Confessorio fateatur. Sed hoc raro vel nunquam expedit; est enim grauissimum periculum, vel transgrediendi penitentiam, vel infideliter confitendi. Adde ex obligatione ad confessionem non astringi penitentem per se ad fatenda peccata iam confessa, vel committenda; sed indifferenter ad haec, vel illa, prout sibi placuerit, & expediens esse iudicauerit, in quo nulla est deordinatio.

7. De reliquis Sacramentis facilis est resolutio, an eorum susceptio possit in penitentiam imponi: Et quidem, de Eucharistia cetero certissimum, si à Confessorio iudicatum fuerit expedire, quia cedit in Dei honorem, & maximum penitentis fructum: Ad Confirmationem suscipiendam, casu, quo suscipi non fit, optime potest penitens obligari, cum omnibus Christianis expedit hoc sacramentum suscipere: & idem est de extrema Vnctione, si in extremis sit constitutus. Ad susceptionem autem Sacramenti Ordinis, vel matrimonij, nullatenus censco obligari penitentem posse: quia sunt status summam libertatem requirentes; sicuti neque ad religionis statum, vt notauit Fagund. lib. 9. de penit. cap. 5. num. 5.

8. Quanta verò penitentia sit à Confessorio iniungenda, ipsius arbitrio relinquitur, non quidem vt pro libro grauem, vel leuem possit iniungere; hoc enim aequitas iudicij non patitur; sed secundum grauitatem peccatorum, & penitentis dispositionem. Haec enim duo praè oculis habere debet; vt arbitrium penitentiae legitimum sit. Etenim haec penitentia, vt inquit Tridentin. sess. 14. cap. 8. circa finem, in duplicem finem referenda est, nempe, in praeteritorum vindictam, & castigatorem, & ad nouae vitae custodiam, & infirmitatis medicamentum. Vnde penitentia, quae praeterita delicta vindicat, & futura praecauet, & medetur, rectissima est. Hinc fit, expediens esse avaris, & rapacibus, si diuitias habent, elemosynas in penitentiam iniungere, luxuriosis ieiunium, carnis macerationem & regulariter omnibus quotidianam oratij recitationem, & confessionem mensuram, quia haec & peccata praeterita vindicant, & coercet à futuris.

9. Si autem Sacerdos absque iusta causa leuissimam satisfactionem pro grauib. peccatis iniungat, sine dubio mortaliter peccabit, quia nec peccata punit, nec penitentem medetur; & manifestè colligitur ex Trident. sess. 14. c. 8. circa finem. asserente, debere Sacerdotes, quantum spiritus, & prudentia suggererit, pro qualitate criminum, & penitentium facultate salutare, & conuenientes satisfactiones iniungere, ne si forte peccatis conuincant, & indulgentis cum penitentibus agant; leuissima quaedam opera pro grauissimis delictis iniungendo alienorum peccatorum participes efficiantur.

10. Notanter dixi, si absque iusta causa nam ea intercedente optime potest Confessorius, imò debet penitentiam peccatorum grauitati debitam temperare: ex hac enim mitigatione, nec sacramento fit iniuria, cum ipsum ad sui integritatem solum exigat satisfactionem imponi, & recta illius administratio perit, vt imponatur secundum prudens sacerdotis arbitrium, vt dicitur in cap. Deus, qui de penit. & remiss. & in cap. Mensuram, de penit. disp. 1. & aliis, quae referuntur 26. qu. 7. Neque item fit iniuria Deo, cum ius puniendi peccatum, prout par est, non amittat. Ex alia parte cedit haec mitigatio in penitentis utilitatem: siquidem hac via confessioni afficitur, quam tamen horreret, si grauior ei imponeretur. Quapropter penitentiam quam timer Confessorius penitentem ex infirmitate non exequatur, moderari debet, vel in aliam leuiorem commutare: potius enim expedit, puniendū in Purgatorio remittere, quam ob omisam penitentiam in Infernum detrudere, sicuti dicit Ioan. Getlon. 2. p. Operum in reg. moralib. & tradit Nauarr. cap. 26. n. 18. & 20. & in d. cap. Mensuram, de penit. disp. 1. n. 5. & 6. Henrici. lib. 5. cap. 21. n. 1. Suar. disp. 38. sect. 4. n. 4. Coninch. disp. 10. dub. 8. à n. 71. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. c. 15. concl. 2. & 3.

11. Moment tamen communiter Doctores, vt videre est in Suar. disp. 38. sect. 4. n. 4. Coninch. disp. 10. dub. 8. n. 73. Vuald. de satisfact. num. 10. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 15. q. 2. concl. 2. Bonac. disp. 5. de penit. qu. 5. sect. 3. p. 2. n. 17. Reginald. lib. 7. n. 38. & 47. & aliis, Confessorium leuiorem penitentiam imponentem,

Ferd. de Castro, Sum. Mor. Pars. I. V.

nentem, quàm peccata merentur ob iustum timorem, quem habet, ne si grauiorem imponat, omittatur; & debere mouere pœnitentem, pœnitentiam delicto commensuratum non esse, tum, ne ob leuitatem pœnitentiæ iniunctæ leuissimè delicta existimet; tum, vt excitecur ad nouam satisfactionem sponte assumendam.

Modus imponendi pœnitentiam esse potest ex præcepto, vel ex consilio. Item, absolutus, vel sub conditione alicuius operis.

12. Omnes Doctores admittunt plerumque ex præcepto imponendum esse, & sic esse intelligendum, cum sacerdos contrarium non expresserit. Sed, an sub consilio imponi possit, varius est eorum sensus. Affirmant Paludan. in 4. dist. 20. q. 2. Nauart. in c. 1. n. 33. c. 52. de pœnit. dist. 6. & in sum. c. 26. n. 22. c. 24. Emman. Sâ. verbo, Satisfactio, n. 11. Petr. de Soto lect. 2. de satisfact. Suar. disput. 38. sect. 3. n. 2. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 15. n. 11. Fagund. de secundo Eccles. præcep. lib. 9. in fines & c. 3. n. 2. c. 11. Bonac. disp. 5. de pœnit. q. 5. sect. 3. p. 2. n. 6. Mouentur: quia Confessarius imponere debet pœnitentiam, prout iudicauerit conuenientius esse. At sæpè conuenientius est, non arctare præcepti obligationem pœnitentem: sed suâ liberâ voluntati opus iniunctum relinquere. Ergo id poterit Confessarius præstare. Neque inde fit, Confessarium non exercere potestatem ligandi, ac soluendi in pœnitentem: exercet utique: quia ligat pœnitentem, ne ex opere operato plenam suorum peccatorum remissionem obtineat, nisi medio opere in pœnitentiam iniuncto. Hinc inferunt Suarez sect. 6. num. 6. Fagund. Emman. Sâ. & alij, posse Confessarium in pœnitentiam designare quodlibet bonum opus à pœnitente efficiendum: & de facto designari illis verbis absolutionem subsequenteribus: *Et quidquid bonifeceris, vel mali patienter sustineris sit tibi in remissionem peccatorum, &c.* Subdunt verò prædicti Doctores limitationem, vt solum pro peccatis in ea confessione absolutis censentur ea verba habere effectum ex opere operato.

13. Ceterum, verius censeo; pœnitentiam per modum consilij impostam sacramentalem non esse, neque effectum ex opere operato habituram, ac proinde Confessarium suæ obligationi nullatenus satisfacere pœnitentiam sub consilio imponentem. Sic docuit Valq. quest. 94. art. 2. dub. 1. num. 10. Coninch. disput. 10. de pœnit. dub. 8. num. 64. Mouer: quia pœnitentia impositio nascitur ex potestate, quam sacerdos habet, pœnitentem ligandi, ac soluendi, non solum à culpis: sed etiam à pœnis pro culpis debitibus. At, si confessarius voluntati pœnitentis pœnitentiam remittit, nullo modo ad illius executionem pœnitentem ligat. Quod si dicas eum Suar. ligare, si velit remissionem peccatorum perfectam obtinere: obstat, quia hæc non est ligatio: sicut non ligaret Pontifex ad lucrandum Indulgentiam eum, cui concessa Indulgentia est, si orarium recitet. Præterea ex potestate, quam Sacerdos habet ligandi in hoc sacramento, inferunt Doctores obligationem, quam fideles habent confitendi sua peccata, vt pote qui alia via non possunt peccatorum absolutionem obtinere: ergo inde etiam inferre debent obligationem, saltem ex præcepto, quam habent pro pœnis satisfaciendi, cum ex eadem potestate vtraque obligatio ortum habeat. Item, sacerdos in hoc sacramento obligatus est, non solum consulere pœnitenti peccatorum vindictam; sed de facto ea vindicare pœnitentiæ impositione. At per pœnitentiam, quæ arbitrio pœnitentis relinquatur, censei non potest peccata vindicare, & punire sed vindicationem, & punitionem pœnitenti consulere. Ergo Sacerdos, quatenus Iudex est, non ex consilio; sed ex præcepto pœnitentiam imponere potest. Deinde, si pœnitentia arbitrio pœnitentis remittitur, iam Sacerdos permittit Sacramentum Pœnitentiæ relinqui truncum, & imperfectum: quippe permittit esse sine parte integrali, scilicet, satisfactione. Specialiter autem mihi displicet, ea verba communia: *Quidquid boni feceris, &c.* efficacia esse, vt omnia opera bona postmodum facta ex opere operato remittant pœnas pro peccatis debitas. Nam ex vi illorum verborum non designantur opera in satisfactionem ex opere operato; sed oratur Deus, vt taliter fiant, vt in satisfactionem peccatorum deseruiant. Tum, quia in communi designantur; quæ designatio obligationi apta non est. Si enim peccatum in communi non licet pro materia huius sacramenti constituere, nisi in casu raro, & extraordinario; neque etiam satisfactionem in communi licebit. Tum, quia æquè designantur omnia opera à pœnitente efficienda, vt in augmentum gratiæ, & præmium vitæ æternæ deseruiant, ac designantur in peccatorum remissionem. Sed ea opera à Confessario iniuncta vim non habent augendi gratiam ex opere operato, vt etiam contrarij fatentur: ergo neque vim habere debent remittendi peccata ex opere operato. Adde, absque fundamento ea verba restringi ad satisfactionem pro peccatis in ea confessione declaratis: nam opus in satisfactionem à Confessario iniunctum, non solum pro peccatis illius confessionis; sed pro quibuscunque peccatis satis-

factorium est. Ergo idem est dicendum, si omnia opera in communi possint in satisfactionem iniungi.

14. Addit Suarez disp. 38. sect. 7. num. 5. cum Medin. Cod. de confess. tract. 2. quest. 48. quibus consentit Ochagavia tract. ult. de satisfact. sacram. quest. 8. numer. 7. posse Sacerdotem iniungere pœnitentiam grauem exequendam sub veniali obligatione: nam, si potest obligationem tollere, à fortiori illam poterit temperare. Er quidem, si vera esset sententia nuper reiecta, scilicet, Confessarium non astringi ad imponendam pœnitentiam sub præcepto: sed posse sub consilio eam imponere, crederem, posse obligationem temperare, & ad grauem pœnitentiam sub leui culpa obligare. Nam ex prædicta potestate manifestè inferitur, institutionem, & naturam Sacramenti pœnitentiæ non exigere pœnitentiam sub obligatione imponi; sed arbitrio Confessarij relinqui, qui si potest à graui pœnitentia iniuncta obligationem seiuergere, aptius poterit eam temperare. At quia satis probatum est, non esse constitutum in potestate confessarij à pœnitentia iniuncta obligationem temperare: idèd probabilius censeo, illius obligationem temperare non posse: Confessario nanque solum datum est, pœnitentiam, quæ sibi vilis fuerit expediens, iniungere: obligatio autem illam exequendi, non ex voluntate Confessarij, sed ex ipso sacramento, & institutione oritur. Præterea sacerdos pœnitentiam iniungens non suo nomine, sed Christi nomine, & tanquam Christi Vicarius iniungi. At Christus semper præsumi debet, velle obligationem pœnitentiæ grauitati illius commensurari. Ergo absque fundamento afferitur, posse Sacerdotem graui pœnitentiæ leuem tantum obligationem adiungere. Sic Nonius de pœnitent. quest. 15. art. 1. c. 2. quest. 13. art. 2. difficul. 2. concl. 4. Coninch. disp. 10. de pœnit. dub. 8. num. 65. Bonac. disp. 5. de pœnit. quest. 5. pun. 4. n. 4. in fine.

15. Alter modus imponendi satisfactionem satis vritatus est sub conditione: v. g. imponit tibi Confessarius, vt confessionem frequenter, peregrinationem instituas, elemosynam tribuas, si in tale, vel tale peccatum incidaris, quia iudicat medium illud esse aptissimum, vt à peccato committendo detinearis, & paulatim emendationem obtineas. Posse autem pœnitentiam hoc modo iniungi, colligitur ex Nauart. cap. 26. numer. 25. Henric. lib. 5. cap. 21. Suar. disp. 38. sect. 3. expressè Bonac. disp. 5. de pœnit. quest. 5. sect. 3. pun. 2. numer. 16. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. cap. 15. numer. 11. Neque alio fundamento ducuntur, nisi quia Sacerdos officium iudicis, & Medici cum pœnitente exercet, & ad officium Medici videtur pertinere, medicinas designare, prout sibi conuenire vilius fuerit.

Sed contrarium longe probabilius existimo: nam esto confessario, quatenus Medicus est, competat medicinas pœnitentiæ designare; modus autem designandi non fuit voluntati eius relictus; sed confessario astringitur, vt illas conuenientes medicinas designet, ligans pœnitentem ad illarum executionem, & non libero eius arbitrio relinquens. Et ratio est: quia sacramentum absolute factum exigit pœnitentiam absolute imponi, ne sacramentum sine parte satisfactoria relinquatur: quod necessario contingere potest, si solum sub conditione contingenti pœnitentia iniuncta sit: nam, cum hæc conditio cessare possit, poterit & pœnitentiæ executio cessare. Præterea obligatus ad pœnitentiam sub hac conditione, si peccatum commiserit, absolute ad nullam pœnitentiam obligatur: nam ipse obligatus est ad non efficiendum peccatum. Ergo etiam es obligatus ad non contrahendam pœnitentiæ obligationem, quæ peccatum confessario requirit. Atque ita docent Vega 2. p. sum. c. 64. casu 2. Tolet. lib. 3. c. 18. n. 3. Thom. Sanch. lib. 3. sum. cap. 5. numer. 3. Ioann. Sanch. disp. 13. sect. 8. n. 8.

16. Superest dicendum, quo tempore hæc satisfactio iniungi à Confessario debeat, an ante, absolutionem, an post? Breuiter respondeo, & ante, & statim post absolutionem imponi posse: solum enim necessarium est, vt hæc omnia simul moraliter coniungantur, confessio, absolutio, & satisfactio impositio, vt potest quæ ad integritatem iudicij requiruntur. Consultissimum autem est, & Ecclesiæ vltus probat, vt ante absolutionem pœnitentia iniungatur: ex illius enim acceptatione, vel repulsa cognoscit sacerdos apertius dispositionem pœnitentis, & qua ratione paratus sit absolutioni recipienda. Deinde reclus iudicij ordo exigit, ne reus prius absoluitur, quàm satisfacere promittat, præcipue cum satisfactio iniuncta ad materiam integritatem pertineat, quam semper expedite formæ præmitti, Sic Nauart. de pœnitent. dist. 6. c. 1. n. 35. & in sum. c. 26. n. 10. Suar. disp. 38. sect. 3. n. 6. Coninch. disp. 10. dub. 8. in fine. n. 76. Bonac. disp. 5. de pœnit. q. 5. pun. 2. n. 19. Laym. lib. 5. sum. tract. 6. c. 15. n. 7. vers. Colligitur tertio.